
Předmluva

Maminka

Jedním z andělů, kteří prolétli mým životem, byla bezesporu moje maminka.

Přepečlivá, láskyplná, strachující se. Vzpomínám si, že jsem coby dítě od ní záhlavec dostala snad jednou jedinkrát, ale tu bolest v jejích očích si pamatuji stále. Trápila se tím políčkem víc než já – malý nezvedenec. Tu lásku v sobě jistě měla od mé babičky. Trávila jsem u ní od svých sedmi let téměř každé prázdniny, všechny dveře dokořán, na stole teplé buchtu, a kdo přišel, ať dítě či dospělý, odcházel s ústy od vanilky. Nikdo nepočítal, kolik lidí tím domkem projde a zda ta děcka u stolu jsou ještě cizí, nebo už vlastně naše. Píši-li v minulém čase, je to proto, že tento anděl již s námi není. Jak se občas stává, přes svoji péči a lásku k druhým moje maminka zapoměla sama na sebe, na svou potřebu ji dostávat. Naši dětskou i tu dospělou. Tolik ze sebe vydala, až pro sebe tu krásnou energii neměla. Věděla deset let, že nás opustí, věděl to i můj tatínek, a tak nás stihla připravit na život, bohužel jen na tu část, jak pečovat o své bližní. Nestihla nám říct nic o tom, jak uvést v rovnováhu sny o fungujícím rodinném kruhu plném dětského smíchu, rozzářených očí dětských i dospělých a reality všedních, mnohdy i šedivých dní a proplakaných nocí. Vtiskla mi do paměti vzpomínky na život, jaký žila ona sama. Přesto, že pro ni měl fatální následky, jsem přesvědčena, že by jej v rámci někdejších společenských kliše zнову žila stejně. Víím, že to byla ona, kdo poslouchal přes deset let můj pláč a moji beznaděj, a její účast byla téměř hmatatelná. Mám ji stále blízko sebe, i když je to již osmnáct let, kdy se rozhodla odejít. A mám ji moc ráda.

Rok nultý

V době, kdy se moje spolužačky na střední škole trápily myšlenkami, zda jsou nebo nejsou těhotné a bude-li to důvod, proč je nepustí k maturitě, pravděpodobně jsem byla příliš rychle dospělá, nebo to bylo jen mojí leností, prostě se mi nechtělo si takto komplikovat život, jsem učinila objev. Vědychtivé nyní zklam, byl to objekt mužského rodu a zaujal mě na první pohled. Vynášel právě odpadky! A byl při tom sexy. V kožené bundě, tehdy frčely ty sešíváné z mrňavých kousků, se k těm popelnicím nesl jako na diskotéku. Hned jsem věděla, že je to ten, který má být po mém boku v obřadní síni. Přestože jsem tušila, že moje přání bývají vyslyšena, jsem názor nezměnila. Čas mi měl ukázat, jak chybné může být jít hlava nehlava za svou představou. Říkejme tomu osud, pravda je, že během týdne jsem se ocitla v bytě svého vyhlídnutého a on, světe, div se, přede mnou ležel bez kařat s nahatou zadnicí. Coby budoucí sestřička jsem měla tu čest píchat do této části jeho těla vitaminové injekce. Bylo jich celkem dvacet a mezitím se z náhodného setkávání stala srdeční záležitost. Alespoň v mém případě. Holky mě pochopí, byl prostě hustej. Vyposilované tělo, zařízená garsoniéra, luxusní krematorium,

myšlenka, jež mi proběhla při první návštěvě hlavou, a pod penzí, prostě ideální budoucí otec našich dětí. Ale jistě, právě takto se to pozná. Po několika málo peripetiích, kdy bylo třeba obhájit teritorium před ostatními vdavekchtivými, se náš vztah začal ubírat kýženým směrem. Čtenář-matematik jistě mezitím došel k číslu osmnáct a půl roku, což byl můj aktuální věk. Co jeho lákalo na mně? Nebudete tomu věřit, ale pravděpodobně to, že jsem do té doby jaksi nepoznala, co je to milování. Coby o tři roky starší ostřílený mladý muž byl i v tomto ohledu pro mě zárukou určitých jistot. Ne nadlouho, a tak jsme skutečně o půl roku později stáli ruku v ruce v sále městského úřadu a z našich úst splynula slova ano. Byla jsem třetí měsíc těhotná a šťastná.

Milý čtenáři, zdá se ti tento příběh jako červená knihovna? Neklesej na mysl, změní se to. Mohu s jistotou tvrdit, že ten to akt proběhl z větší části proto, že bylo jaksi morálně nutné nést odpovědnost za svoje činy, protože co by tomu řekli lidi? Notabene, když si vše potřebné nevěsta vesměs oběhala a zařídila sama v době, kdy ženich ukončoval první semestr druhého ročníku vysoké školy. Zkuste potom vycouvat.

V roce prvním

...a dalších budoucích letech bylo třeba, aby manžel pokračoval ve studiích, a tak odjížděl dvakrát ročně na tři týdny plnit své studijní povinnosti. Čas mezi těmito byl naplněný nejen čtením učebnic a časově náročným zaměstnáním, ale tehdy i něžnostmi, v této době ještě chápal pojem dopisní papír a byl schopen si zapamatovat hodnotu známky patřící na obálku, snad šlo o nějakou euforii z pocitu, že bude táta, a čas, kdy se měl narodit náš první syn, se blížil. Tehdy mi bylo dopřáno zažívat tzv. létací sny, místa byla různá, ale nikdy tam nechybělo moře, rozlehlé louky, bílé skály a pocit absolutního bezpečí. Bohužel jeho vývoj neodpovídal plánovanému termínu porodu, a tak jsem nastoupila do nemocnice na výkrm. Depresivní prostředí a péče personálu, ujišťujícího mě permanentně o tom, že to dítě se narodí mrtvé, a pravděpodobně i rostoucí hladina určitých hormonů v mém těle zapříčinily, že jsem tam byla všechno, jen ne v psychické pohodě. A tak se, k mé velké radosti, Kubík rozhodl přijít na svět o celý týden dříve, než bylo plánováno, a k velkému údivu zdravotníků i o 550 gramů těžší. Pro předpokládané komplikace nás raději předtím přešli do krajského ústavu péče o nedonošené děti. Působili jsme tam coby rarita, s porodní váhou 2470 gramů patřil Kubík mezi miminka omuchláváná všemi sestřičkami, neboť tuto tam měly děti od tří měsíců výše. Přišel kýžený den, desátý, kdy nám lékařka oznámila, že je čas opustit nemocniční prostře dí a vydat se domů. Plná nadšení jsem tuto zprávu volala novopečenému tatínkovi a pak už jen čekala, kdy si nás odveze domů. Hodinu, dvě, tři. Kolem čtvrté odpoledne se přišla službu konající sestra zeptat, má-li nám rozestlat postel. Psal se rok 1992 a mobilní telefony tehdy skutečně nebyly (pozn. pro mladší čtenáře). Ne, nebyla jsem zklamaná, ani smutná, proč taky? Když se po další hodině objevil vype., promiňte, novopečený tatínek s vý., omlouvám se, nějak se mi to množí, s omluvou, že potkal kamaráda a bylo mu hloupé zastavit tok jeho informací proto, aby pro nás dojel, trochu rezignovaně jsem

nastoupila do auta a radši jsem nic nekomentovala. Kubík spokojeně spal v mém náručí a já opilá pocitem z toho, že jsem maminkou tohoto uzlíčku, nebyla ochotna připustit, že je něco jaksi šejdrem. Být otcem je jistě hezké, ale jen do chvíle, kdy si uvědomíte určitá omezení a povinnosti, z tohoto jiného stavu vyplývající. Nešť manželka, kobyla, která zvládne všechno, jak mi něžně říkalo příbuzenstvo, je osoba svéprávná a všehoschopná, při organizaci vlastní svatby se osvědčila na výbornou, a tak nebylo až tak nutné unavovat přátele výmluvami typu ne, na pivo ne, vždyť mám doma ženu a mimčo, které mám rád. Vždyť nemají, kam by chodili, a já se jim vlastně věnuju docela dost. Když přijdu domů. Nejsem, opravdu ne, z těch, které by byly potichoučku a přijímaly život tak, jak přichází. Situace, kdy jsem se snažila ohradit proti nepřítomnosti mojí polovičky v rodinném dění, však mnohdy končily akcemi typu jestli nepřestaneš, tak já do té řeky sjedu. Pud sebezáchovy, možná?! Občas jsem nevydržela a nějakou tu poznámečku pronesla, téměř vždy jsem se setkala se stejným ne/pochopením.

Rok druhý

Čas plynul poněkud fádňěji, než by se dalo očekávat. Snad to bylo zapříčiněno péčí o našeho drobka a stále neutuchajícím optimismem, že nám dvěma to přece vyjít musí, máme přece hodně společného, dítě, domácnost a... Teď jsem trochu nespravedlivá. Faktem je, že některé chvílky, které jsem pak strádala jako nejcennější poklad, stojí za zveřejnění. Co bych se tím tajila. Mám hudební sluch. A i manžel navštěvoval, nejprve coby dítě školou povinné, sborový zpěv a později i sbor dospělých zpěváků, a tak jsme při uspávání ratolesti nacházeli společnou řeč, tedy spíše notu. Naše Široký hluboký se za doprovodu Kubíkova hlasitého protestu, moment, on neprotestoval proti zpěvu, ale proti myšlence, že má jít spát, se tedy trojhlasně neslo celým panelovým domem, ve kterém byla upíchnuta i naše garsoniéra. Nezúčastnění kolemjdoucí mohli mít v této době, ale i později z naší malé rodinky pocit, že jsme absolutně v souladu. Jistě, partner není úplně blbej, a tak jeho vystupování na veřejnosti coby otce a manžela bylo vždy diametrálně odlišné od chování v soukromí. Ne, tehdy ještě žádné sklony k fyzickému násilí neměl, to si ještě čtyři roky budete muset počkat. Shovívavý čtenář jistě pochopí, že vzpomínat na zážitky dvanáct let staré je fuška, a tak se mi některá fakta z hlavy prostě vytratila, anebo se třeba nic tak závatného v tom roce nestalo. Uvědomuji si, že jste si zaplatili, a tak si dovolím zbývající část této kapitolky doplnit úvahou, která s tímto zdánlivě nesouvisí.

Každý člověk si nese do budoucího života obraz více či méně funkční rodiny, ve které vyrůstal. Prosím, ponechme stranou význam slov funkční rodina, to by bylo téma na další, velmi obsáhlou knihu a tolik času nemám. Zatím! Dětsví jsem prožívala v láskyplné náručí mojí maminky a přítomnosti tatínka, který byl velmi společenským člověkem. Ti vnímavější, nebo chcete-li paranoidní z nás již v tuto chvíli vycítili určitý rozpor. Nelze býti společenským se třemi malými dětmi. Je možné být otcem? Ano. A manželem? Pravda, u oltáře jsem stála jen jednou, a i přesto, že endorfiny dělaly své, jsem byla schopna rozšifrovat význam slov vzájemná opora, vážít si jeden druhého, pečovat ve

zdraví i nemoci. S lehce zatnutými zuby uznávám, že lze. Okamžitě se mi vnučuje vzpomínka na okamžiky, kdy se společensky unavený, tedy lépe řečeno unavený společností, neboť nešlo o únavu, kterou si jistě v tuto chvíli většina z vás představila, vracel můj taťka domů před půlnocí, aby z role baviče přešel na otce a partnera. Tu první ještě zvládl, k velké radosti nás dcer, neboť to skýtalo možnost jít spát až dlouho po hodině duchů, juchůůů, nechala jsem se unést. Vypravěčem byl bravurním, i když neměl výdrž, takže většinou usínal na koberci vedle některé ze tří postelí poměrně záhy. Jak zvládal tu druhou roli mi hodnotit nepřísluší, ale s odstupem let jsem pochopila význam tichého maminčina pláče za stěnou. Nevzpomínám si však, že by mezi nimi někdy padla nějaká hrubá slova nebo urážky, či že by na sebe křičeli obyč. Tatínek, ať byl v té době, jaký byl, se pak o mamku v čase její zdlouhavé nemoci staral, v mezích jeho již notně zdevastovaných sil, jak nejlépe dovedl, a i v poslední minutě jejího života byl, spolu se mnou, u ní. Téměř po dvaceti letech manželství. S vizí takto nastavených hodnot jsem vstupovala do svého rovnocenného partnerského svazku.

Rok třetí

...byl rokem, který mi měl dokázat, jak moc se sebou dokážu nechat manipulovat, jak dovedu být hluchá, slepá a blbá. Krátce po Kubíkových narozeninách mi gynekolog, k mému překvapení, to není ironie, tehdy jsme ještě dalšího potomka neplánovali, oznámil, že jsem znovu těhotná. Nerudovská otázka Kam s ním?, nebo chcete-li s ní, byla nasnadě. Moje teorie, že bychom se i nějak vešli, prozatím, neboť by to mohl být docela dobrý důvod zažádat chlebodárce manžela o větší byt, zůstala, pro mě dodnes ze zcela nepochopitelných důvodů, bez odezvy. Naopak se objevila jiná, sice ne právě humánní, ale způsob to byl nesporně rychlejší a snazší. Proč? Ale no ták, nedokončené studium přeci! Dvě děti v malé garsoniére, cccc?! A než by nám dali větší byt. Prostě tohle fakt nešlo, usneslo se příbuzenstvo. A tak jsem pod tíhou dopadajících argumentů rezignovala, já kráva pitomá, čtenář mi jistě promine, ale jakýkoliv jiný název by byl prostě nevýstižný, a šla. Po onom úspěšném vyřešení naší překérní situace jsem si začala připadat lehce méněcenná. Podvědomí hlásilo, byla to holčička, nebo to snad byl některý z lékařů ve chvíli, kdy sladké mdloby pominuly? Domů z nemocnice jsme se vraceli dvoukilometrovou procházkou a já měla pocit, že jsem právě poprvé umřela. Možná to byl jen důsledek dozívajících anestetik. Možná. Ani tehdy, ani v příštích letech jsme se k tomuto našemu společnému prožitku nevrátili, jen jednou si matně vzpomínám, že bylo proneseno cosi o Markétce; dalo by se to přejít, nebýt skutečnosti, že na její jmeniny se slavily manželovi narozeniny, tedy poněkud nezapomenutelné datum. O Vánocích jsem poprvé, ne však naposledy dostala okusit, co znamená výraz držhubné. Tólik dárků, no to jsem ale musela být strašně hodná.

Já vás slyším. Zase je to krátký!

V době mého dětství jsem kromě pěveckého kroužku fušovala i do umění básnického, s veršem „Po louce pádí bílý kůň, hřívá až k podkovám vlaje, sen přeletí jak první sníh a v mysli nám dál hraje“ jsem v devíti letech vyhrála Studentskou pečeť v jedné raději nejmenované soutěži. Ano, byl to Pamjatnik

Puškina, co bych se nepochlubila, že ano?! A posléze jsem tvořila konkurenci i velikánům umění výtvarného. Paradoxně jsem se mezitím učila vázat dračí smyčku, používat buzolu a mapu, a abych byla ještě akčnější, také radiokomunikaci, protože nikdy nevíte, co se vám v budoucnu bude hodit. Já opravdu byla téměř všude, tedy i na spartakiádě a vodáckém putovním táboře. Možná se to odvíjelo od faktu, že ač jsme byly tři sestry, taťka vždycky toužil po klukovi. Nedával nám to nijak znát, až na to,

že mu připadalo jaksi samozřejmé, že jsme kromě šití, pletení, háčkování a ostatních ryze dívčích záležitostí byly schopny drobných oprav na bicyklech, lepení dřevných duší a tak, a že pájení přetržených řetízku je pro nás běžná rutina. Možná dal tenkrát základ, samozřejmě naprosto nevědomky, mým budoucím trablům. Pánové budou souhlasit, kdo by s tímhle vydržel doma, všude byla, všechno zná.

Zkuste se vedle ní nějak zviditelnit, no, existuje určité odvětví, ve kterém se nechytá ... ale to předbívám. A teď si to neodpustím a přihřeji si tu svou polívčičku. O jedenáct let později můj zaměstnavatel pronesl větu, při které jsem se začervenala a ze které by manžel dostal amok. Jano, až se najde CHLAP, a já mám pocit, že to bude rychleji, než si všichni myslíme, tak s vámi bude mít ráj na zemi. No bodejť ne, když jsem právě bez větších problémů zahladila stopy po kávě na bílé zdi, co mi tak jiného asi mohl říci, že?

No to už by mohlo stačit, souhlasíte?

Události ...

roku čtvrtého

...přeskočíme, popisovat stále dokola-la-la stejné situace by mohlo vést ke ztrátě vaší koncentrace, kterou ještě budete, to mi věřte, potřebovat. Resumé by mohlo znít: Začali si lézt na nervy, byli jako sardinky v konzervě. Chápejte, nároky malého s přibývajícím centimetry rostly přímou úměrou, a když se mu se slovy kouželo, dohoželo podařilo odpálit počítač, začalo být více než zřejmé, že čas stěhovavých ptáků se neúprosně blíží. Ve stávajících 40 metrech čtverečních již opravdu nebylo co znovu zvelebovat, a tak jsme se v očekávání lepších zítřků pustili společnými silami do čtení inzerce. A našli, moji rádcové, našli. Nejprve nás ovšem čekal lýtý boj s mamonáři a novodobými zlatokopy, kteří se rozhodli díky bytové situaci zbohatnout. Nepochodili, hlavně proto, že jsme prostě žádnou hotovost navíc neměli. Co na tom, že námi vybraný byt ležel mimo stávající trvalé bydliště, více nás zaměstnával fakt, že půjde o trojsměnu. Ale jak jsem již předeslala, dohodněme se, prosím, na zkratce, kterou v těchto případech použiji, kobyla, která zvládne všechno. Dále jen KKZV, navíc na mateřské, tedy téměř nevyužitá, obstarala, vytelefonovala, a tak ke stěhování v polovině...

roku pátého

...ke spokojenosti všech došlo. Pravda nový domov se nacházel v lokalitě hojně osídlené romskou menšinou, v domě, jenž za první republiky již plnil své nezastupitelné sociální poslání. Lístky na jídlo se zde vydávaly, to jen aby bujná vaše fantazie správným směrem se začala ubírat. Mimo jiné fungoval též jako sirotčinec či nalezinec. Lze být šťastný v domě s takovou minulostí?

S tímto tedy i odpovídajícím vybavením. Přeonačit se z panelů do cihel se jevilo jako to nejjednodušší. Místo ústředního topení WAV kamna, tedy přechod z víceméně stále přetopeného do podstatně chladnějšího prostředí, horkovod nahradil staříčkový bojler a v kuchyni mimo sporáku, který hrozil každým okamžikem dosloužit, kredenc a dvojitý smaltovaný dřez. WC na chodbě společné pro dva byty, na dvorku kůlna a sklep, ten sklep se vám ale povedl. Lehce rozčarování, přesto plní elánu jsme se pustili do úprav našeho nového hnízda. V té době Kubík dospěl do věku školkou povinný. Předchozí pokusy zlepšit nějakým méně košer způsobem finanční rozpočet, tehdy se při mateřské jaksí neslušelo chodit pracovat, končily u situaci chápajících známých, a tak jsem nejprve dostala možnost nočního přivýdělku v hotelu a později, neboť práce v těchto hodinách se nutně musela podepsat na plynulosti chodu rodiny, přiznávám, spící panna proti mně byla hyperaktivka, na poště, obojí coby uklízečka. Ty sumy nebyly závratné, bývalo by bylo lepší, kdybych se věnovala tomu, proč se tato dovolená nazývá mateřskou.

Přirozeně jsem se nejprve snažila získat zaměstnání ve svém oboru, ale bylo mi vysvětleno, že přistěhovalce nepotřebují, že mají svých dost, a tak jsem pátrala jinde.

Asi jsem už byla příliš dlouho doma, nebo jsem se prostě nudila. Když se téměř čtyřadvacetiletá matka od dítěte rozhodne složit talentové přijímací zkoušky na vyšší pedagogickou školu spolu s omladinou o šest let mladší, o ničem jiném to nesvědčí. Přišel den D a já s drzostí sobě vlastní absolvovala část výtvarnou, hudební, tělovýchovnou i test ze speciální pedagogiky, kterou jsem si zvolila za svoje budoucí pole působnosti. Z pětadesáti přihlášených jsem byla patnáctá, a tak se ze mě měla po prázdninách stát studentka. Měla; člověk míní, vojsko mění. Místo toho manžel začal jezdit po kurzech, které byly nutné pro jeho profesionální růst, a protože to byl bezesporu on, kdo nosil výplatu, moje úlety šly, kam musely. Našla jsem si místo v obchodě s tapetami coby prodavačka. Pracovní doba na jednu směnu byla nutnost.

Bavilo mě to. Nenápadným způsobem jsem se vetřela do domácností všech, kteří u nás nakupovali, a přetvářela jejich domovy k obrazu svému. Vnucovala jsem jim naprosto nezištně svoji představu o barvách a vzorech, které se potom stávaly součástí jejich každodenního života. Manipulace se tomu říká, toto slůvko jste hledali? Ne dlouho. Čas Vánoc byl pro mě labutí písni, před ním tržby dosahovaly výšin nevídaných, týden před adventem si mě zavolala majitelka obchůdku a s chápavým výrazem ve tváři jsem byla upozorněna na chybu v součtu kasy. Desetinná čárka se mi prý ztratila, ne, ne, opravdu jsem v ten den utržila na tapicírungu přes deset tisíc korun. Protože Janička se stará, Janička má. Bavilo mě buzerovat šéfa, aby včas zavolal dodavatelům kvůli objednávkám. Zapomněla jsem si, bohužel, při tom všimnout zatnutých

zubů paní šéfové. Do uplynutí tří měsíců, tedy doby zkušební, zbývaly dva dny – přesně třicátého prosince na stolku v obývacím pokoji ležel doporučený dopis s výpovědí z pracovního poměru. Proč? Oficiálně bez udání důvodu, mezi čtyřma očima mi bylo vysvětleno, že jsem příliš schopná a že je mě tam škoda. Zaměstnanec, který zná svá práva a nejen své povinnosti, je vždy příliš schopný, a proto nežádoucí. Ony totiž tržby v prvních dvou měsících dalšího roku jsou velmi mizerné, neboť komu by se chtělo, jak na Nový rok, tak po celý rok. Třetího ledna jsem se tedy logicky ocitla na úřadu práce, do února mi to vyhovovalo, přiznávám. Každý dospělý by měl mít ze zákona právo na měsíc bez práce, rozumějte bez zaměstnání. Protože činností, které nelze za normálního provozu stihnout, je vždycky dost. Pozakládala jsem fotografie ze společných cest, vygruntovala, z čeho mi již bylo hanba, a posléze jsem se cítila trošičku nevyužitá. Takže co? Řidičský průkaz. V průběhu kurzu mi volal velitel zdejší posádkové ošetrovny, že se tam co nevidět uvolní místo zdravotníka; později jsem zjistila, že je to funkce vojenská pro hodnost nadporučíka, a že jestli mám zájem, ať se přijdu ukázat. Holka odrzlá, šla jsem. Během čtrnácti dnů jsem rádoby převzala zodpovědnost za veškerou finanční agendu, skladové zásoby zdravotnického materiálu včetně přístrojů a dvou sanitních vozů a obdržela osvědčení o způsobilosti řídit motorová vozidla.

Jejda, uvědomuji si, že ve svém egoismu zapomínám informovat o ostatních členech rodiny. Kubík se aklimatizoval ve školce velmi rychle, zvolání Holky, Kuba jde! nebyla při našem příchodu do tohoto zařízení žádnou výjimkou, a i paní učitelky projevovaly místy až neuvěřitelný zájem o jeho společnost. Manžel? Žije. Po svém a se sebou spokojen. Přirozeně, že můj nástup do tohoto zaměstnání bral jako určitý svůj úspěch, protože prestiž naší, potažmo jeho rodiny tak v očích některých opravdu pro nás nepostradatelných přátel vzrostla.

Působení u tohoto útvaru mi bylo z původních tří měsíců zkušební doby postupně prodlouženo na půl roku a později na rok, neboť tak dlouho se rozhodl původní zaměstnanec setrvat mimo republiku. Ke konci tohoto období jsem po vzájemné dohodě s otcem našeho prvního dítěte, přirozeně, znovu otěhotněla. Určitá spekulace nad výhodností tohoto podniku právě v tuto chvíli tam samozřejmě byla.

Přišlo léto, a i přes určitou hořkost z těhotenství minulého jsem byla opět šťastná. Moje euforie byla jistým lidem nepochopitelná, ale snášeli ji poměrně trpělivě.

V srpnu toho roku jsme byli pozváni za přáteli do města Bechyně. Kubík trávil prázdniny u manželových rodičů, a tak ve vidině nevázaného veselí, k mému stavu v úvahu připadajícího, jsme vyrazili.

Nyní si uvědomuji, že jsem vám, čtenáři trpěliví, až dosud tajila některé manželovy další povahové rysy. Žárlivost, ne snad pro lásku, kterou by ke mně býval měl cítit, ale protože jsem byla jeho, tedy majetnickou. Chuť se napít, smíchat jakékoliv druhy alkoholu, zvláště je-li to na cizí účetku. Neobviňujte mě, prosím, ze zášti vůči jeho osobě, ač tyto věty k tomu svádějí. Chci si jen

připravit půdu a taky oddálit chvíli, kdy se začnu nořit do vzpomínek mně nepříjemných, věřte, že velmi. Takže na chvíli odbočím jinam.

Vzpomenu-li si na svého otce, mimo charakteru baviče mi vyvstanou i povahové rysy jiné. Vracíval-li se domů dříve než v již zmiňovanou dobu, tedy kolem čtvrté odpolední, a neměl-li dostatečnou zásobu cigaret, neboť často coby silný kuřák trpěl doslova abstinenčními příznaky, jeho příchody byly očekávány s určitým napětím. Byl přísný a nesmlouvavý. Ne, naše školní výsledky jej nezajímaly, ale pokud se nám při domácích pracích podařilo způsobit nějakou škodu na vybavení bytu, rozbít hrneček nebo něco podobného, stával se z něho despota, který se svojí, pro mě obrovitou tlapou nešel pro ránu daleko, a nebyl-li s trestem spokojen, použil pásek. Určitou míru šetrnosti jsem schopna pochopit. Maminka byla dlouhodobě práce neschopná a on z platu soustružníka živil pětičlennou rodinu. Vtiskl mi však tímto svým jednáním do paměti pocit křivdy a jasnou myšlenku, že lpění na hmotných statcích mě nedonutí dopouštět se na dětech násilí. Podaří-li se někomu v dobrém úmyslu pomoci cokoliv zničit, nezaslouží si být za to potrestán. Chválit jej, logicky, nemusím.

Jeho sklon vychovat nás k dokonalosti, rozumějte snad spíše k bezmezné poslušnosti, říkejme tomu například úcta k autoritě, jej vedla k různým excesům. Bylo-li řečeno, že se vrátíme z vycházky například v osm hodin, v osm hodin deset minut jsme ve dveřích bytu, hned po pozdravu, obdržely facku, že jsme druhou slízly o zeď, to abychom si pamatovaly, že domů se chodí včas – jaká ironie při jeho příchodech ze společenských událostí – bez možnosti cokoliv vysvětlit, na to jaksi nezbýval prostor. Vrozená štírovská povaha tak získávala na zatvrzelosti a svým způsobem odzlosti, protože pohled na otce bijícího mladší, ale i starší sestru mě občas vrhnul pod dopadající ruku s poměrně oprsklým zvoláním: No to už by snad stačilo!!! Ano, dostala jsem jich nepočítaných, ale ten pocit uspokojení, že jsem je nedala, působil jako anestetikum, jen modřiny na zadnici dokazovaly pádnost mých argumentů. I toto vnímání světa jsem si nesla do dalšího života. Resumé? Nikdo nemá právo mi fyzicky ubližovat. O psychickém teroru jsem tehdy, bohužel, nevěděla nic.

Vím, že zkouším vaši bezmeznou trpělivost, ale proto je v názvu to pod čarou.

Uhádli jste, vážně se mi ještě nechce.

Než budu pokračovat ve svém veleprospěšném díle, chtěla bych čtenáře ubezpečit, že vše, co píše a doposud jsem napsala, jsou fakta; jejich křišťál je místy sice trochu zaprášený a možná neprůhledný, ale nijak jej uměle neleštím ani nepřibrušuji.

Činím toto prohlášení zcela alibisticky, protože následující řádky vám budou místy připadat jako sci-fi, v lepším případě jako špatná tragikomedie.

Dobrá, večer po příjezdu, jsme trávili spolu s manželý Ými na místní diskotéce, kuřáci tam naštěstí nebyli, a s počtem vypitých skleniček nálada houstla, abych

předešla případným spekulacím, vysvětlím. Tancující hlouček sousedů našich přátel nás, dámskou část, pozval k sobě na parket. Protože naše polovičky již čtvrt hodiny nebyly k nalezení, a tedy nebylo koho požádat o svolení, šly jsme bez nich. V té chvíli se pánové vrátili a z výrazu ve tváři manžela se dala vyčíst předzvěst blížících se problémů. Návrh, že vzhledem k pokročilé hodině půjdeme domů, mi přišel vhod. Vzápětí mě poněkud zarazila jeho nabídka, respektive prohlášení, že se jdeme ještě projít. Protože byl pod značným vlivem, s vidinou jeho rychlejšího vystřízlivění jsem souhlasila. Naše kroky vedly opuštěným městečkem, bylo kolem půl třetí ráno, směrem ke starému kamennému mostu. Třicet metrů hloubky k hladině řeky a zábradlí stěží metrové. Byla zvláštní mlha a lampy dosvítily sotva jedna ke druhé. Najednou se rozpovídal o tom, jak je se mnou nešťastnej, protože často flirtuju s ostatními muži, že je to život na houby a že končí. Při tomto svém monologu začal přelézat zábradlí. Hlava mi to nebrala, myšlenky mi letěly rychlostí světla a já si byla schopná uvědomit jen to, že má v sobě tolik promile, kolik ho na něm neudrží. Nevím, kde se vzala, tu se vzala, prostě jsem ho stáhla zpátky a v panické hrůze, držíc jej v náručí, mu začala vysvětlovat, že se hrozně plete, protože já ho miluji a neopustím. Takže jdeš se mnou – odpověď, která mi přeběhla po zádech a zůstala za ní jinovatka. Ne nadlouho, protože v ten samý okamžik jsem zírala do tmy pod sebou. On to udělá!!! Máme doma šestiletého Kubíka a čekáme druhé mimčo, takhle to přece nejde. Tak to ne, zabít se od něho nechat nemusím. Vší silou jsem ho od sebe odstrčila, alkohol kolující v jeho krvi mi v tu chvíli byl dobrým pomocníkem. Zapotácel se a posléze se zhroutil do živého plotu na druhé straně ulice. Ty jo, to musela být pecka. Dál jsem se nestarala, co s ním bude, a spěšně jsem se vracela do civilizace. Jeho opilecké brumlání se mi místy ztrácelo úplně, ale nebylo pochyb, že někde ve tmě za mnou jde týmž směrem. Přišli mi otevřít, ani se na nic neptali, schoulila jsem se do křesla vedle postele, kterou nám rozestlali, a snažila se co nejrychleji zapomenout na to, co jsem právě prožila. V duchu jsem prosila, ať se to nijak nedotkne miminka. Dorazil v době, kdy jsem spala, nemohli mě probudit, dokonce si nebyli jisti, jestli jsem při vědomí, když mi chtěli ukázat moji životní oporu obtočenou kolem záchodové mísy se zvratky. Ráno si zase nic nepamatoval, divil se odřeninám na svých dlaních, já ho vlastně týrala, a roztrženým špinavým kalhotám. S naivním úsměvem mi položil otázku, jestli jsem ochotná mu je zašít.

Naši hostitelé, respektive hostitelka se nestačila divit; jeho to, z nepochopitelných důvodů, nepřekvapilo. Každopádně jsme se svorně shodli, že toto extempore stačilo, i s ohledem na jejich pětiletou holčičku, a že je čas, abychom se odebrali zpět k domovu. Popravdě jsem si neuměla představit, jak vedle něho budu sedět a tvářit se stejně přihloupě jako on, který měl ze včerejší noci okno jako výlohu v hypermarketu. Těžko posoudit, jestli za to mohly nervy, únava nebo smutek z toho, co mě ještě možná čeká, ale cestu jsem střídavě prospala a probřečela na zadní sedačce. Nechápal ničehož nic, nejspíš to připisoval vedlejšímu účinkům mého těhotenství.

Nevěříte mi, nedivím se, ani já nejsem schopná rozlišit, jestli vzpomínám na minulost po boku milované bytosti, nebo na nějaký hrůzný sen.
